

Izborna platforma

IZBORNA PLATFORMA

OPĆI IZBORI U BOSNI I HERCEGOVINI OKTOBAR

2006.GODINE.

Opredijeljeni za :

- suverenu, cjelovitu i politički nezavisnu Bosnu i Hercegovinu,
- očuvanje i njegovanje vrijednosti odbrambenog rata,
- brigu i pomoć svima koji su stradali u ratu i njihovim porodicama,
- vladavinu prava,
- socijalnu pravdu;

Nakon što smo:

- izborili se za nacionalna i vjerska prava Bošnjaka i istrajali u zahtjevu za ravnopravnost svih naroda i građana u BiH,
- izborili se za nezavisnost i međunarodno priznanje BiH,
- bili vodeća snaga u odbrani BiH od agresije,
- značajno obnovili ratom razorenu Bosnu i Hercegovine,
- doveli BiH do Sporazuma o stabilizaciji u pridruživanju Evropskoj uniji,
- pripremili BiH za ulazak u NATO program Partnerstvo za mir;

Sa željom da:

- naša djeca i unuci žive u miru i blagostanju,

- bosna i Hercegovina bude najljepša zemlja za sve njene narode i građane,
- prestane iseljavanje i da se vrate oni koji su iselili,
- se svim građanima pruži šansa i mogućnost da iskoriste znanje i sposobnost i žive od svog rada,
- kulturalne i druge razlike budu prednost, a ne uzrok sukoba i netolerancije,
- imamo jeftiniju, malobrojniju ali efikasniju upravu;

Privrženi vjeri i poštivanju moralnih načela koja proizlaze iz vjere;

Svjesni da još uvijek nemamo onakvu Bosnu i Hercegovinu za kakvu su njeni građani glasali na referendumu 29. februara i 01. marta 1992. godine;

Uzimajući za osnov Programsku deklaraciju i rezolucije Četvrtog kongresa, Predsjedništvo Stranke demokratske akcije je, na sjednici održanoj 27.juna 2006. god., utvrdilo

IZBORNU PLATFORMU

za opće izbore u Bosni i Hercegovini oktobar 2006.godine

I PRAVNA I DEMOKRATSKA DRŽAVA

SDA je čvrsto opredijeljena za suverenu, cjelovitu i politički nezavisnu Bosnu i Hercegovinu, decentraliziranu državu multietničkih regija i lokalne samouprave prema evropskim standardima. Naš cilj je moderna evropska, građanska i multikulturalna država u kojoj se tradicionalne i nove vrijednosti prožimaju.

1. Ustavna integracija

Uređenje Bosne i Hercegovine mora uvažavati interese svih njenih naroda i građana.

BiH može i treba biti uređena na principu uvažavanja svih razlika, ali i potrebe usklađivanja i gradnje jedinstva različitosti.

Naš cilj je daljnja izgradnja i jačanje države, te racionalna, efikasna i funkcionalna vlast. To ćemo postići ustavnim i drugim reformama utemeljenim na evropskim standardima..

Kroz izmjene postojećeg Ustava zalagat ćemo se za :

- preraspodjelu postojećih nadležnosti između države, entiteta, kantona i općina u pravcu jačanja države i povećanja nadležnosti općine a sa ciljem veće efikasnosti i funkcionalnosti vlasti u cijelosti,
- promjenu teritorijalne organizacije zemlje,
- građansku BiH u kojoj se poštuju etnička prava.

Bosna i Hercegovina jeste multietnička i multikonfesionalna država i njene etničke, kulturne i vjerske razlike treba da budu prednost i bogatstvo.

Protiv smo preširokog definiranja vitalnih nacionalnih interesa. Za donošenje odluka koje istinski sadrže vitalni nacionalni interes potreban je princip konsenzusa, ali ne paritet i konsenzus za sva pitanja i na svakom nivou.

Ovako definirane ustavne promjene ostvarit ćemo demokratskim sredstvima.

2. Uprava u službi građanina

Zalagat ćemo se za jačanje pravne države i snažno građansko društvo u kojem je čovjek, odnosno pojedinac subjekt društvenih procesa.

Naš cilj je pravna država u funkciji općeg dobra, a odgovorna i efikasna administracija u službi građanina.

3. Lokalna samouprava

Zalažemo se za djelovanje i organizaciju regionalnih zajednica prema Evropskoj

povelji o lokalnoj samoupravi.

Smatramo da je uspostavljanje lokalne samouprave bitno političko i ustavno pravo kao način i mogućnost neposrednog učešća građana u odlučivanju.

Podržat ćemo jačanje nadležnosti lokalnih vlasti i osiguranje finansiranja kojim će oni raspolagati.

4. Bosanskohercegovački identitet

Razvijat ćemo i podsticati jačanje patriotske svijesti o pripadnosti našoj jedinoj domovini. Radit ćemo na dostojnoj promociji naše zemlje u Evropi i svijetu sa njenim vrhunskim postignućima u umjetnosti, kulturi, nauci, privredi, sportu.

Promovirat ćemo bosanskohercegovački identitet kao zajedničku odrednicu svih građana Bosne i Hercegovine. To ne znači poricanje posebnog, već afirmaciju višestoljetne tradicije suživota, tolerancije i međusobnog uvažavanja različitih kultura i religija. Smatramo da je veoma važno naći pravu mjeru između etničkih prava, vjerskih prava i interesa države, te univerzalnih ljudskih prava i sloboda.

Zalagat ćemo se za usvajanje zakona o državnim praznicima Bosne i Hercegovine.

Insistirat ćemo na izradi teksta himne naše zemlje.

Imenovanja državnih resursa, zajedničkih dobara, javnih ustanova i slično po imenu jednog naroda je suprotno BH biću. Zato ćemo se zalagati za zabranu takvih imenovanja i za njihovo ukidanje tamo gdje su izvršena.

5. Izgradnja povjerenja među narodima i građanima

Uvjereni da samo na temeljima istine i pravde možemo graditi, bolju budućnost i prijateljske odnose među narodima i državama zalagat ćemo se za:

- utvrđivanje činjenica o karakteru rata i stvarnim razmjerama stradanja građana,

bezuovjetnu saradnju sa Haškim sudom,

- osiguravanje materijalnih i svih drugih pretpostavki za ne smetan i efikasan rad Suda BiH i cjelokupnog sistema pravosuđa.

II EKONOMSKI RAZVOJ

Naš cilj je nastavak poboljšanja postojeće ekonomske situacije u Bosni i Hercegovini jačanjem proizvodnje i konkurentnosti BiH privrede i ubrzanjem ekonomskog rasta u periodu 2006.-2010.godine.

Ciljevi ekonomskog razvoja:

1. GDP

- Zadržati trend rasta GDP-a od 7% na godišnjem nivou (nominalno) i 6% (realno) u Bosni i Hercegovini;

-U periodu 2006.-2010. dostići GDP od 21 milijardu KM i GDP / per capita od 5.500 KM na nivou BiH;

2. Proizvodnja

- Zadržati trend od 11% rasta industrijske proizvodnje na godišnjem nivou;

3. Zapošljavanje

- Tokom naredne četiri godine povećati broj zaposlenih u BiH najmanje za 15%;

4. Trgovinski bilans

- Zadržati stopu rasta izvoza od 20% uz smanjenje stope rasta uvoza na 10% godišnje;
- Pokrivenost uvoza izvozom sa sadašnjih 40% podići na 60% u periodu 2006.-2010.;
- Doseći izvoz od 10 milijardi KM u 2010.g. na nivou BiH.

5. Direktne strane investicije

- Osigurati priliv direktnih stranih investicija od 3 milijarde KM u periodu 2006.-2010.godine u komercijalni sektor;

6. Budžetske investicije

- Osigurati 200 miliona KM javnih investicija godišnje na kantonalnom i entitetskom nivou (u funkciji razvoja infrastrukture i turizma);
- Izgraditi trasu Koridora Vc na potezu Sarajevo - Zenica;
- Do 2008. godine završiti sve predradnje potrebne za početak intenzivne izgradnje autoputa na Koridoru Vc u cijelosti.

Navedene ciljeve ćemo ostvariti mjerama ekonomske i budžetske politike u periodu 2006.-2010.godine, koristeći već ostvarene rezultate u ekonomskoj politici (sistem indirektnog oporezivanja, monetarna politika, jedinstveni ekonomski prostor itd.).

Mjere ekonomske i budžetske politike:

- ulaganjima u industriju podržati visokokvalitetne programe koji uz niže materijalne troškove ostvaruju visoku dodatnu vrijednost i izvoz po zaposlenom (energetika, dio hemijske i farmaceutske industrije, elektro-mašino gradnja),

- sačiniti plan restrukturiranja energetskog sektora i osigurati sredstva u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama za njegovu implementaciju (priprema 2007. i polovina 2008.godine, implementacija 2008.-2010.),
- inozemnim i domaćim investicijama omogućiti dalji razvoj energetskog sektora gradnjom novih hidroelektrana i termoelektrana,
- postići potpuno uključivanje BiH u regionalnu i evropsku mrežu transporta i prometa električne energije,
- zaštititi državni interes u području proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom,
- restrukturirati rudnike uglja i vezati ih za elektroprivredu,
- razviti mrežu snabdijevanja zemnim gasom na teritoriji cijele BiH sa uključivanjem u evropsku i regionalnu mrežu,
- ograničiti rast rashoda u sektoru administracije provodeći mjere racionalizacije smanjujući administrativne rashode do 30% u odnosu na prihode budžeta,
- osigurati razvojne komponente budžeta na kantonalnim i entitetskom nivou u iznosu od 7 do 15% ukupnog budžeta i upotrijebiti ih za podršku razvoja privrede i poljoprivrede te javne investicije,
- okončati proces privatizacije do 2010.godine sa otklanjanjem nedostataka i uočenih nepravilnosti u izvršenim privatizacijama,
- privatizirati BH Telekom i sredstva od privatizacije namjenski upotrijebiti za izgradnju autoputa i putne infrastrukture,
- Federalnu investicijsku banku transformisati u razvojnu banku sa dodatnim pritiskom na smanjenje kamatnih stopa komercijalnog bankarskog sektora,
- utvrditi budžetsku politiku kojom će se ukloniti poreske i carinske poteškoće na uvoz opreme namijenjene razvoju proizvodnog sektora,
- smanjiti poreze i doprinose neto plaća sa sadašnjih 69% na 55% u periodu 2006.-2010.,
- opredijeliti strateške sektore za rast zapošljavanja i sredstva prikupljena od doprinosa za zapošljavanje usmjeriti isključivo programima podrške u te sektore,

- donijeti set zakona kojim će se stimulirati zapošljavanje u sektoru poljoprivrede primjenom minimalnih stopa poreza i doprinosa na plaće u 2007.godini,
- donijeti strategiju razvoja poljoprivrede u BiH te finansijski podržati njenu implementaciju,
- utvrditi strateške grane poljoprivrede i osigurati njihovu zaštitu u pregovorima sa WTO i EU, provesti recipročne mjere ne tarifne zaštite poljoprivredne proizvodnje.
- Usvojiti strategiju odobravanja koncesija za oblasti energetike i turizma te utvrditi set podsticaja za privlačenje investitora u ove oblasti,
- izraditi planove ruralnog razvoja za korištenje predpristupnih fondova Evropske unije.
- usvojiti legislativu u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama EU, zaštititi kvalitetne vode, unaprijediti planiranje eksploatacije BH bogatstva u vodama i šumama.

III SOCIJALNA DRŽAVA

1. Zdravstvena zaštita

Naš cilj je reformirano, moderno i efikasno zdravstvo, bazirano na racionalnim osnovama i principu jednakosti građana u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu. To ćemo postići zalaganjem za:

- usvajanje osnovnih paketa dijagnostičko- terapijskih procedura,
- Ministarstvo zdravlja, zajednički Fond zdravstvenog osiguranja i jedinstvenu zdravstvenu legitimaciju na nivou države .
- donošenje pravilnika o liječenju u inozemstvu radi sprečavanja neracionalnog trošenja,
- obaveznu zdravstvenu zaštitu djece, omladine i penzionera,
- osiguranje uvjeta za obrazovanje i usavaršavanje zdravstvenih radnika te povećanje plaća u zdravstvu.

- Racionalizaciju i umrežavanje zdravstvenih institucija,
- usvajanje zakona o zaštiti prava pacijenata koji će urediti visoke moralne, etičke i građanske norme ponašanja korisnika i davatelja zdravstvenih usluga,
- beneficiranu zdravstvenu zaštitu dobrovoljnim darivaocima krvi.

2. Penzijsko i invalidsko osiguranje

Naše opredjeljenje je reforma penzionog sistema koja će dovesti do fondova baziranih na principima kapitalizirane štednje i mogućnostima raspolaganja i upravljanja vlastitim sredstvima tokom cijelog perioda štednje.

Do uspostave novog reformisanog i jedinstvenog penzionog sistema na nivou države.

Osigurat ćemo zaštitu standarda penzionera i povećanje svih, a posebno minimalnih penzija.

U tom cilju ćemo osigurati:

- redovnu uplatu doprinosa za sve zaposlenike,
- efikasnu kontrolu obračuna i uplate doprinosa,
- naplatu potraživanja od strane tzv. velikih dužnika i osuguranje zaštite interesa osiguranika,
- osiguranje besplatne zdravstvene zaštite penzionera, te adekvatne socijalne sigurnosti uvođenjem novih vidova budžetskih subvencija.

3. Socijalna solidarnost

Uvjereni smo daje socijalna pravda jedna od temeljnih vrijednosti društva, koju su ratna razaranja, teškoće oporavka i tranzicije u značajnoj mjeri narušile. Naš cilj je unaprijediti humano društvo zalažući se za :

- ujednačavanje socijalne zaštite na cijelom prostoru BiH u pogledu prava i davanja,
- uvođenje nulte stope PDV-a za hranu, lijekove i izdavačku djelatnost,

- zakonsko reguliranje zaštite porodica sa djecom na cijeloj teritoriji BiH na tri načina: dječiji dodatak, finansijska pomoć svim majkama, jednokratna pomoć za opremu beba,
- osiguranje stabilnih prihoda za socijalni minimum osobama koje su hendikepirane,
- jačanje lokalne službe kao temeljnog nosioca socijalne zaštite,
- razvoj trećeg (nevladinog) sektora u sistemu socijalne zaštite,
- usvajanje zakona o zaštiti invalida koji unapređuje zaštitu invalidnih osoba,
- osiguranje paketa minimalne socijalne zaštite za nezaposlene.

4. Povratak izbjeglih i raseljenih osoba

Naš strateški cilj je povratak izbjeglih i raseljenih osoba, jer jedino tako možemo obnoviti mirnu, stabilnu i demokratsku BiH. Sve dok se i posljednjoj izbjegloj i raseljenoj osobi i povratniku ne osigura potpun pristup pravima koja su definirana i zagarantirana Dejtonskim mirovnim sporazumom i Ustavom BiH, proces povratka ne može biti završen. Uvjereni da je za povratnike najznačajnija pomoć u rekonstrukciji stambenih, privrednih, infrastrukturnih, vjerskih i drugih društvenih objekata, kao i pomoć u njihovom ekonomskom jačanju, zalagat ćemo se za:

- potpun završetak procesa povratka za sve koji žele da se vrate na svoja ognjišta,
- značajna sredstva za pomoć povratku iz budžeta svih nivoa vlasti,
- unapređenje sistema socijalne zaštite raseljenih osoba i povratnika,
- uspostavu mreže saradnje općina sa ciljem ubrzanja procesa reintegracije,
- zatvaranje svih preostalih kolektivnih smještaja,
- potpunu reintegraciju povratnika u lokalnu zajednicu kroz zapošljavanja u upravama, javnim ustanovama, državnim preduzećima i slično,
- razvijanje i podršku poduzetničkoj inicijativi među povratnicima osiguravanjem donacija i povoljnih kredita,

- poticanje i održavanje interesovanja međunarodne zajednice za finansijsku i materijalnu podršku povratku,
- jačanje Fonda za povratak osiguravajući koncentraciju i kontrolu utroška,
- rješavanje životnih i društvenih potreba povratnika u oblasti obrazovanja, zdravstva, kulture, vjere, sporta itd,
- podržavanje povratka prioriternih stručnih profila (radnici u zdravstvu i obrazovanju, policiji, sudstvu itd.).

5. Porodica i briga o djeci i roditeljima

Opredijeljeni za zaštitu vrijednosti porodice i trajnu brigu o djeci i roditeljima, posebno ćemo:

- promovirati vrijednosti stabilne porodice kao stuba društva i odgojnog procesa,
- promovirati prava djeteta,
- podržati usvajanje okvirnog zakona o predškolskom obrazovanju,
- zalagati se za jačanje odgojnog karaktera škole u osnovnom i u srednjem obrazovanju,
- zalagati se za usavršavanje obrazovne politike i osposobljavanja nastavnog kadra,
- kod djece i omladine razvijati svijest o vlastitoj pripadnosti kao i pravu drugoga na vlastitu pripadnost (učiti živjeti sa drugima-jedan od ciljeva za XXI stoljeće),
- kod djece i omladine razvijati svijest o pripadnosti domovini Bosni i Hercegovini,
- raditi na prevenciji i suzbijanju uživanja u opojnim sredstvima među mladim,
- raditi na prevenciji i suzbijanju zloupotrebe djece i nasilja u porodici,
- umanjivati negativan uticaj masovnih medija na razvoj mladih uklanjanjem sadržaja nasilja, pornografije i nečovječnosti promovirajući pravo pojedinca na kulturni i duhovni razvoj.

IV PRAVA BORAČKIH POPULACIJA

SDA će dosljedno i trajno čuvati tekovine odbrambeno-oslobodilačke i antifašističke borbe Armije R BiH za slobodnu, nezavosnu i suverenu Bosnu i Hercegovinu.

I pored značajnih postignuća još uvijek postoji ne srazmjer između potreba boračkih populacija i realnih mogućnosti države. Stoga ćemo insistirati na što pravednijoj raspodjeli državnih resursa, vodeći računa o fiskalnoj samoodrživosti. Stalno radeći na popravljajući statusa boračkih populacija zalagat ćemo se za :

- poboljšanje zakonskih propisa boračko-invalidske zaštite, posebno u dijelovima koji reguliraju stambeno zbrinjavanje,
- postepeno postizanje jednakosti u ostvarivanju prava boračkih populacija, nezavisne od općine prebivališta.
- osiguravanje zdravstvene zaštite za sve kategorije boračke populacije i rehabilitacije za invalide i teže oboljele branioce,
- poboljšanja u radnom zakonodavstvu koja će omogućiti jednostavnije zapošljavanje boračkih populacija uz podršku državnih fondova,
- usvajanje zakona o stipendiranju djece šehida, palih boraca i ratnih vojnih invalida.

V. SIGURNOST DRŽAVE I GRAĐANA

1. Sigurnost i odbrana

Danas, sa jedinstvenom, dobro opremljenom i obučenom vojskom primjereno potrebama njenih građana, Bosna i Hercegovina je na pragu prijema u NATO program Partnerstvo za mir. a uskoro i u NATO savez. I dalje odlučno doprinoseći ostvarenju tog cilja, koji je stvarna garancija naše dugoročne sigurnosti, zalagat ćemo sa za :

- daljnju implementaciju zakona iz oblasti odbrane,

- obučavanje opremanje i jačanje odbrambenih struktura,
- implementaciju Sporazuma o jedinstvenoj policiji prema kojem u našoj zemiji u budućnosti može postojati samo jedinstvena policija, s isključivo državnom legislativom, državnim budžetom, državnom kontrolom,
- usvajanje državnog zakona o policiji koji će uspostaviti državnu policijsku strukturu, ukinuti kantonalne i entitetske policijske strukture i uspostaviti funkcionalne policijske regije čime se dalje relativizira nakaradna entitetska struktura u Bosni i Hercegovini,
- jačanje službi sigurnosti u skladu sa evropskim standardima što će omogućiti efikasno provođenje zakona, jačanje lične, imovinske i opće sigurnosti građana te, posebno, privođenje pravdi ratnih zločinaca.

2. Borba protiv kriminala i terorizma, hapšenje ratnih zločinaca

Korupcija je u suprotnosti sa temeljnim moralnim načelima i vrijednostima koje poštujemo.

Svi počinioči krivičnih djela moraju biti pravično procesuirani i niko se ne može skrivati iza političke stranke ili institucije.

Smatramo da teroristi koji čine nasilje u ime religijskih, nacionalnih ili ideoloških uvjerenja, moraju biti kažnjeni do krajnjih zakonskih granica. Istovremeno, nedopustivo je da se u ime borbe protiv terorizma krše ljudska prava. Suprostavit ćemo se svakoj zloupotrebi borbe protiv terorizma.

Zalagat ćemo se da kroz zakonsku regulativu i sudsku praksu osiguramo jednakost za građane i iste standarde na cijeloj teritoriji BiH.

Insistirat ćemo na privođenju pravdi svih počinilaca ratnih zločina.

VI SREBRENICA I PODRINJE

Srebrenica

Istrajat ćemo u zahtjevu da područje općine Srebrenica i ratne općine Žepa dobije specijalni status kojim će se uspostaviti obaveza državi i zahtjev UN-u da osiguraju svestrani razvoj regije. To je dug prema ogromnom broju porodica nastradalih i način da se riješe pitanja njihovog materijalnog osiguranja, posebno djece bez jednog ili oba roditelja.

Goražde

Zalagat ćemo se za razvoj BPK Goražde kako bi Kanton postao samoodrživa regija i centar podrške cjelokupnom povratku u Istočnu Bosnu.

VII LJUDSKA PRAVA

Vjerujemo da su sva ljudska bića stvorena jednakim te daje njihovo neotuđivo pravo, pravo na život, rad i slobodu. Zalagat ćemo se za unapređenje zaštite prava pojedinca, ne samo ustavom, već i svim drugim zakonima. Smatramo da BiH mora imati zaokružen pravni sistem, tako da svi građani, bez obzira gdje žive, imaju ista prava i zaštitu. U tom procesu nezamjenjiva je uloga profesionalnog i politički nezavisnog sudstva i policije.

Zalažemo se za poštivanje različitih svjetonazora i slobodu vjere, što podrazumijeva i autonomiju vjerskih zajednica na principu tolerancije. Podržat ćemo zaključivanje sporazuma sa Islamskom Zajednicom, Jevrejskom zajednicom i Pravoslavnom crkvom na principu sporazuma sa Vatikanom. U vjeri vidimo moralnu snagu za razvoj pojedinca i društva.

Protivit ćemo se zloupotrebi vjere u političke svrhe, ali i zloupotrebi agresivnog ateizma.

Zalagat ćemo se za vraćanje oduzete imovine, gdje god je je to moguće, a da se pri tom ne počini veća nepravda.

Podržat ćemo pravično rješenje prijeratne devizne štednje.

VIII ZNANJE I BUDUĆNOST

1. Obrazovanje

Naš cilj je jedinstveni, moderno organizirani obrazovni sistem, neopterećen ideologijama, nacionalnim, vjerskim, rasnim ili drugim netolerancijama koji će obrazovati mlade ljude tako da budu svjesni svojih prava i odgovornosti, svoje pripadnosti domovini BiH, kao i svoje vjerske, etničke i kulturne pripadnosti unutar jedinstva BH različitosti.

Zalagat ćemo se za:

- potpunu primjenu okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju i zajedničke jezgre nastavnih planova i programa,
- osiguranje uvjeta za potpuni obuhvat djece kvalitetnim osnovnim obrazovanjem,
- postizanje kvalitetnog temeljnog obrazovanja na nivou predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola zasnovanog na savremenim nastavnim planovima i programima,
- administrativno objedinjavanje u školama gdje postoje tzv. dvije škole pod jednim krovom,
- uvođenje obaveznog predmeta vjeronauke u osnovnim školama,
- donošenje Zakona o visokom obrazovanju i implementacija Bolonjskog procesa,
- slobodan pristup univerzitetu ograničen isključivo znanjem i sposobnošću, a ne socijalnim ili materijalnim statusom studenata,
- uspostavljanje agencija za obrazovanje u BiH (osnovno i srednje, visoko),
- sistemsko rješavanje pitanja standarda studenata,
- saradnju naših univerziteta sa evropskim i svjetskim univerzitetima.

2. Nauka i tehnologija

U cilju ubrzanja društvenog razvoja, koji je uvjetovan primjenom nauke i savremenih tehnologija, posebno ćemo podržati:

- usvajanje zakona o nauci u BiH,
- formiranje fondacije za finansiranje i unapređenje naučnih i istraživačkih projekata.
- saradnju i povezivanje sa poznatim naučnim centrima u svijetu,
- stvaranje pretpostavki za zaustavljanje odlaska mladih stručnjaka,
- osiguranje pretpostavki za kontinuirano i funkcionalno djelovanje Akademije nauka i umjetnosti BiH i drugih naučnih institucija državnog značaja,
- povezivanje sa našim vrhunskim stručnjacima u svijetu,
- razvoj informatike i primjena njenih najsavremenijih metoda u obrazovnom sistemu.
- uspostavljanje registra naučnoistraživačkih institucija i naučnoistraživačkih radnika.
- definiranje prioriteta za razvoj i informatizacijadruštva u BiH.

3. Ekologija

Naše strateško opredjeljenje za ekonomski razvoj podrazumijeva ekološku politiku kojom će se očuvati, zaštititi i unaprijediti čovjekove sredine.

Usvajanjem zakonske legislative u ovoj oblasti, izradom strategije zaštite okoline, uspostavljanjem Agencije za okoliš BiH, ostvarit ćemo pretpostavke za ispunjavanje standarda za pristup Evropskoj zajednici i provođenje sljedećih mjera:

- primjena sanakcijskih programa za otklanjanje prisutne zagađenosti u gradovima i industrijskim zonama,
- zaštita stanovništva u najviše ugroženim naseljima,
- sistematska kontrola svih izvora zagađivanja i ugrožavanja životne sredine,
- zaštita od zagađivanja čistih rijeka, jezera i slivnih područja,
- sprečavanje upotrebe zemljišta I - IV kategorije za nepoljoprivredne svrhe,
- racionalno korištenje šuma i brže pošumljavanje.

IX MLADI

Mladi ljudi su glavni partneri i učesnici u oblikovanju društva budućnosti pa u cilju njihovog kvalitetnog školovanja i zapošljavanja posebno ćemo se zalagati:

- da se Federalni fond za kreditiranje i studentske zajmove uspostavljen na inicijativu Asocijacije mladih SDA uspostavi i na ostalim nivoima vlasti u BiH,
- za formiranje Agencije za podršku mladim talentima pri Vijeću ministara BiH,
- za poreske olakšice za poslodavce koji zapošljavaju mlade,
- za usvajanje politike i kreiranje posebnih mjera za zapošljavanje mladih (olakšati prvo zaposlenje, razviti programe neformalnog obrazovanja, dokvalifikacija i prekvalifikacija koji će odgovarati tržištu rada),
- za razvijanje različitih vidova neformalne edukacije mladih,
- za razvijanje mogućnosti kretanja i razmjene naših studenata sa kolegama iz svijeta,
- povoljne uvjete kupovine stambenog prostora mladim bračnim parovima sa djecom,
- za uključivanje omladinske dijaspore u razvoj BiH,
- za educiranje i borbu protiv zla koje danas ugrožava posebno mlade (droga, nasilje, prostitucija, kriminal).

X KULTURA I KULTURNO NASLIJEĐE

Odlučni u namjeri obnavljanja i razvoja bosanskohercegovačkog kulturnog bića podržat ćemo:

- osiguranje ustavnih i zakonskih pretpostavki za ostvarivanje kulturne politike na državnom i svim drugim nivoima vlasti,
- usvajanje Strategije kulturne politike u BiH i njeno uključivanje u razvojne dokumente i proces Evropskih integracija BiH;

Smatrajuću kulturu faktorom duhovne i moralne ravnoteže društva, zalažemo se za njeno subvencioniranje zasnovano na principima kvaliteta kao kriterija.

S obzirom na to da je kulturno naslijeđe BiH značajan dio univerzalne civilizacijske vrijednosti i baštine nastaviti ćemo:

- podržavati institucije koje se bave proučavanjem i zaštitom kulture i tradicije naroda u Bosni i Hercegovini.
- podržavati rekonstrukciju, revitalizaciju i konzervaciju graditeljske baštine,
- zalagati se za donošenje kvalitetnih zakona u oblasti čuvanja arhivske građe, vrijednih dokumenata i postojećeg pokretnog kulturnog blaga.

XI SPORT

Naš cilj je razvoj sporta koji značajno doprinosi odgoju i razvoju djece i omladine, očuvanju zdravlja i osmišljenom provođenju slobodnog vremena i zato ćemo se zalagati za:

- sistematsko uređenje sporta u Bosni i Hercegovini donošenjem zakona o sportu,
- sistematsko rješenje finansiranja državnih timova i olimpijskih selekcija BiH,
- stimuliranje talenata u sportu;
- razvijanje kulturne i sportske infrastrukture za mlade u ruralnim sredinama,
- stimuliranje sportskih klubova i organizacija, posebno onih koji okupljaju žrtve rata.

XII BOSANSKI JEZIK

Bosanski jezik kao autohtoni jezik starosjedilaca Bosne i Hercegovine je naziv za ukupnu lingvističku i književnu tradiciju bosanskohercegovačkih prostora kao i prostora sa viševjekovnim kontinuitetom bosanske državnosti. Ovo je potvrđeno brojnim dokumentima, upravno-pravnim izvorima, poveljama, darovnicama, narodnim govorom i literaturama na slavenskim i drugim jezicima.

Za bošnjački narod bosanski jezik je jedan od temeljnih uvjeta njegove historijske memorije i svijesti o sebi. Jezik bošnjačkog naroda je njegov moral, duševnost i utočište, po čemu se svaki Bošnjak i prepoznaje. U cilju razvijanja samopoštovanja jezika kod građana, posebno mladih, zalagat ćemo se za:

- utvrđivanje standardizacije i izradu rječnika bosanskog jezika što je uvjet za njegovu registraciju u tijelima Evropskih asocijacija,
- otklanjanje tragova polustoljetnog razdoblja uticaja takozvanih jezičkih varijanti, srpskih i hrvatskih u govoru Bošnjaka.
- ravnomjernu zastupljenost bosanskog jezika u sredstvima javnog informiranja,
- eliminiranje protivustavne službene upotrebe naziva bošnjački umjesto bosanski jezik u RS-u i u nekim dijelovima FBiH,
- da svi koji koriste bosanski jezik, a vrše javne funkcije poštuju Pravopis bosanskog jezika i da upotrebljavaju karakterističnu bosansku i bošnjačku leksiku.

XIII MEDIJI, SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Odlučno podržavamo nezavisnost, profesionalnost i nepristrasnost medija. Oštro ćemo osuditi svaku njihovu zloupotrebu, posebno zloupotrebu javnih RTV servisa.

Zalagat ćemo se za jednak, kvalitetan i slobodan pristup svim informacijama i njihovo korektno i profesionalno objavljivanje.

Zalagat ćemo se da profesionalizam i novinarski kodeks budu jedini princip novinarskog ponašanja.

XIV ISELJENIŠTVO

S obzirom na to da je naše iseljništvo, pored ostalog, važan most saradnje sa drugim državama i kulturama i šansa za razvoj BiH zalagat ćemo se za:

- formiranje državnog ministarstva za dijasporu i Matice iseljenika,
- promoviranje aktivnosti održanja koja okupljaju naše građane u inozemstvu,
- zaključivanja međudržavnih ugovora (o obrazovanju, kulturnoj i naučnoj saradnji, dvojnomo državljanstvu itd) radi reguliranja prava iseljenika u zemljama prijema,
- pružanje olakšica iseljenicima za investiranje u BiH i stvaranje uvjeta za njihov povratak

XV VANJSKA POLITIKA, MEĐUNARODNA ZAJEDNICA

1. Globalni odnosi

Sa osnovnim opredjeljenjem zaštite i očuvanja nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine, SDA će:

- vanjsku politiku zasnivati na principima ravnopravnosti, međusobnog uvažavanja i miroljubive saradnje,
- zalagati se za aktivno učešće BiH u svim tijelima UN i poštivanje principa Povelje, stavova i odluka OUN,
- podržati dovršenje procesa prijema BiH u Svjetsku trgovinsku organizaciju u cilju poboljšanja njene globalne ekonomske pozicije,
- nastaviti koristiti prednost izuzetno dobrih odnosa sa zemljama islamskog svijeta, posebno u oblasti ekonomske saradnje u interesu svih građana BiH.

2. Odnosi u regionu

SDA će i dalje kreirati vanjsku politiku Bosne i Hercegovine koja doprinosi političkoj i ekonomskoj stabilnosti u regionu i aktivno sudjelovati u regionalnim oblicima saradnje. Opredijeljeni smo da otvorena pitanja u odnosima sa susjedima rješavamo dijalogom i

mirnim putem uz poštivanje međunarodnog prava.

Smatramo da će konačna presuda Međunarodnog suda pravde dovesti do istinskog unapređenja odnosa između BiH i Srbije te BiH i Crne Gore.

3. Uloga međunarodne zajednice

Međunarodna zajednica je značajno pomogla u postratnoj obnovi zemlje, reintegraciji društva i izgradnji države. Zbog toga saradnju sa međunarodnom zajednicom smatramo neophodnom i veoma važnom, a njeno prisustvo u BiH još uvijek potrebnim.

Zalagat ćemo se na osiguranju pretpostavki potrebnih za prestanak institucionalnog prisustva međunarodne zajednice u BiH. U tom cilju ćemo podržati uspostavljanje ustavnih mehanizama potrebnih za otklanjanje blokada u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

XVI BOSNA I HERCEGOVINA U EVROPSKIM I NATO INTEGRACIJAMA

Naš primarni i strateški cilj je potpuno uključivanje Bosne i Hercegovine u suvremene evropske političke, ekonomske i sigurnosne strukture i zauzimanje zasluženog mjesta unutar evropske porodice demokratskih zemalja.

Opredijeljeni smo za razvijanje društva zasnovanog na sistemu vrijednosti i dostignuća evropskih demokratija sa ciljem postizanja ekonomskog napretka i rasta zasnovanog na slobodnom tržištu na dobrobit svih građana te jačanja socijalne sigurnosti i blagostanja.

Nakon što smo dali odlučujući doprinos početku pregovora o zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji, zadržat ćemo vodeću ulogu u pripremanju BiH za članstvo u EU i NATO zalažući se za:

- provođenje programa društvenih i ekonomskih reformi,
- intenzivnu vanjskopolitičku akciju u područjima značajnim za dinamiku odnosa BiH sa EU i NATO,
- ispunjavanje Kopenhaških kriterija u potpunosti,
- ostvarivanje saradnje unutar regionalnih asocijacija,

- provođenje Strategija za integriranje BiH u EU;
- postizanje punopravnog članstva BiH u NATO-u do 2010. godine.

Istovremeno, proevropska politika SDA podrazumijeva afirmaciju i prosperitet bosanskohercegovačke nacije i njenih konstitutivnih naroda sa njihovim kulturama i tradicijama, u ravnopravnoj zajednici evropskih naroda.